

A N O S A T E R R A

IDEARIUM DAS IRMANDADES DA FALA

REDAICION E ADEMINISTRACION

Rúa Real, 36 - 1.º
A CRUÑA

PRECIOS DE SUSCRICION

Na Cruña, mes 40 céntimos. Fora, un ano
6 pesetas. América, un ano 8 pesetas,
PAGOS ADIANTADOS

ANO XI

25 de Xullo de 1927

Núm. 239

DIA DE GALICIA

Un novo Día de Galicia que chega ás portas do noso corazón a nos lembrar o outo siñificado que tal data representa para quens vivímos a cotío na patriótica emoción do laborar pol-a grandeza en todol-os ordes da nosa Patria. Un novo día de Galicia que nos fai reafirmar nas arelas renovadoras de adianto, libertade, desenrolo progresivo da nosa cultura e vigorización do sentimento galeguista.

Unha etapa anual, na que podemos pensar no que xa andivemos e que d'un xeito indvidrabre dicenos que de ano en ano o adianto foi maior, que camiñamos cada vegada mais seguros e firmes cara o día grande en que terán de cristalizar no trunfo xa conquerido as nobres ideas da santa Causa.

Día de emocións en que as verbas deixan paso ás expresións de entusiasmo, de espiritualidade inmensa e patriotismo fervoroso que son os elementos que nos sosteñen e alentan, avivando constantemente a fogueira do Ideal na tarefa de reconstitución da Terra Nai.

En cada un de nós e en todos xuntos reviven con maior ardor e firmeza hoxe que un novo Día de Galicia ponos más de maníesto as arelas que inspiran a nosa autuación. Seipamos conserval-os eternamente xa que eles e a fé e a constancia son o mais xurdio patrimonio espiritual de que dispoñemos e as millores armas que podemos esgrimir na loita pol-a redención da Patria galega.

A todos cantos comulgan con nosco no Ideal xeneroso.

¡SAÚDE E TERRA!

LEI D'AMOR

A resposta de Antígona

ANTIGONA, na traxedia de Sófocles, céiballe estas verbas ó tirano Creón; — ¿Qué me importa a tua lei escrita, se non logras escribila no meu corazón? Poderás asoballarme, poderás matarme, pro a miña lei, a miña propia lei, a do amor ó meu irmán Polínice, berrará sempre contra de ti para erguel-a miña conducta».

Pois como Antígona temos de lles dicire nós ôs que, con xeito de tiráns, pretendan afogal-a espiritualidade enxebre da nosa terra. Como Antígona para o seu irmán Polínice, nós pa'a Galiza. A Galiza por riba de todo. A misma lei do sangue, a misma lei de Raza. Porque inda que fuxan séculos e a civilización chegue ôs maiores estremos de cosmopolitismo o corazón do home responderá sempre ás eternas chamadas da familia e da terra nai. É o aero-plano — o mais pasmoso d'este momento universal — que voa sobre do Atlántico en curtas horas e que parés talmente axeitado para salvar-as fronteiras e con todo xa vedes coma no peito de cada aviador trunfal hai un latexo de orgullo patrio acorde cos latexos de cantos son

seus compatrianos. Como na terra, no mar, baixo do mar e no ar, onde queira, cada un sintindo o seu país.

Temos, pois, o deber de lles decir a cantos Creons de mais ou menos nos saian ó camiño, verbas somellantes ás que Antígona ceibouelle ó Creón verdadeiro. Fan falla galegos dinos, galegos solo galegos, que pensen, tras sentilo, que únicamente na Cataluña se terá tanto mais amor para Galiza canto mais se galeguice. Nas outras terras, onde, sin galeguizarnos xa nos aldraxaron e aldraxan, o día que vesen cercano o momento d'unha fonda enxebreización, odiariánnos tan fortemente como hoxe nos desprecian.

Eu fago esta sinxela meditación en siñal de ofrenda ó Día da Galiza, salvando o confusinismo xa vello entr'o que significa para nós os galegos puros Sant-Iago, como causa xerminaladora d'uuha cultura da nosa Terra, e o que significa para outros o santo malamouros d'espeda escintilante.

A. VILLAR PONTE
A Cruña.

N O V I L A N D E F O R A

*Furando pol-o azur cara as outuras,
en busca do ideal.
van as pregarias místicas de pedra
xurdidas dos abismos misteriosos do mar.*

*Soben a Deus roquedos armoñosos
cantando a eternidá:
notas agudas que a se perder voian
no seo lumioso do ignoto mais alá.*

*Probes torres das vellas catedrales,
qué pequenas quedás
ante a ruda soberba dos picoutos
que a grandeza coroan do forte penedal!*

*Mole impoñente de granito duro,
na esquiva soedá
é beixo de milagre que das ondas
erguese ao firmamento pol-a estrada do ar.*

*E cando sobe cara o ceu radiosso
que arela conquistar.
tremendo nos refrexos cristiños,
fano as augas tranquilas ao seu fondo baixar.*

*Tempo antre dous abismos, a onde soio
van as brancas gaivotas a rezar;
escada de Xacobe que se perde
na fonte que está enriba do ben e mais do mal.*

*Quén poidera nas áas do teu alento
o infinito cruzar,
mergullado no ensoño agarimante
d'un día desfoliado na roseira do vrán.*

GONZALO LÓPEZ ABENTE.

Muxía.

A Universidá de Sant-Yago e o Seminario de Estudos Galegos

COMO n-outros tempos, facendo corpo co'a Universidá e baixo a sua dirección e go-
verno, eisistiron os colexios maiores e meno-
res, fórmanse á carón de ela variadas institucións,
mais ou menos autónomas no seu vivir, pro-
esfreitamente unidas con fortes lazadas espi-
tuales á aquel outo fogar de cultura. Así na
capital do Estado, a Xunta de Ampliación de
Estudios cos seus distintos organismos.

En esfera mais modesta e con nacencia mais
espontánea tamén, temos en Compostela o
«Seminario de Estudos Galegos». Enxendrou-
no na mesma Universidá o entusiasmo de un
pequeno fato de rapaces que, baixo a dirección
do insigne mestre Armando Cotarelo, propuxé-
ronse escudrumar por todolos horizontes da
cultura canto poidese sirvir ó seu nobre aneigio
de honrar a nosa terra. Porque coidaron, e
coidaron moi ben, que o millor xeito de consi-
guir fin tan grande era estudar decotío os pro-
bremos galegos, calquera que fosse o terreo
onde se presentasen.

E mainiña e incansabremente, con ese pulo
que soilo poden dar os grandes amores alce-
sos no peito; guiado pol-a man espetísima do
Mestre, foron os mozos do Seminario facendo
unha laboura que de alí á pouco tempo atrou-
xo en col da institución a curiosidá e o intrés
dos sabidos. O grao sementado por mans xu-
veniles creceu hasta convertirse en albre fron-

dente. que espalla ramas e froilos por toda
Galicia.

Os rapaces xuntáronse, levados polos
mesmos nobres sentimientos que empuxaran á
aqueles, homes xa consagrados pol-o sona.
E cada día un novo prestixio ven á acrecen-
tar o do Seminario.

Eisixencias de local obrigarón á este á sair
da Universidá. A Sociedá Económica, con
xentil prontitú, acolleuno nunha das suas es-
tanzas e dalle hospitalidá xenerosa. Pro este
troque de casa non minguou no mais pequeno
anaco o fervente amor do Seminario pol-a
Alma Mater. Dela considérase fillo: a separa-
ción que as circunstancias lle impuxeron, non
rompen a forte lazada de cariño e respeito que
liga o noso Centro coa vella Escola.

Todo se axunta pra facer cada día mais es-
treita esa unión. Dela sacarán non pequeno
fruto as duas institucións galegas. E si o Semi-
nario chega á trocar en vivas realidades os sonos
que o amor á Galicia lle inspira, n-hay dúbida
quén os éxitos que recolla n-ese sagro vieiro,
por ningún han ser apraudidos e festexados
como pol-a Universidá que xa os nosos anter-
gos estimaron Escola da terra, centro das suas
ánseas de outa cultura.

SALVADOR CABEZA DE LEÓN

Presidente do Seminario de Estudos Galegos

Sant-Yago no seu mes de 1927.

D O U S A N I V E R S A R I O S

ROSALÍA: O 15 d'este mes fixo corenta e dous anos que morreu a nosa Santa Rosalía. O siñificado que para Galicia e para os galegos ten o excelso nome da nosa cantora, a «Terra feita carne» que dixo Cabanillas, afórranos adicarlle n'este novo aniversario, outras verbas que aquelas de devoción subrime que temos para a sua lembranza que enche por enteiro o noso pensamento. Lembranza que vai tan apegada a nós como a sua obra maxistral e patriótica á vida da nosa Galicia.

N'esta devoción comulgamos integralmente todolos galegos porque o nome de Rosalía, nosa Santa, nosa Señora, representa o valor más grande da nosa Patria, valor e siñificación que os anos no seu andar, axigantan con caráteres xurdios. Hoxe, Día de Galicia, día de emocións para cantos pensamos no porvir da Terra que Rosalía tanto amou e grorificou, adiquemos tamén a ela os latexos do noso corazón e as frores d'unha lembranza imorrente.

VIQUEIRA: Tres anos vai facer no mes que entra que a morte do chorado e sabio irmán abriu un hoco na rolada dos «bós e xenerosos». Tres anos sin a sua compañía agarimante e doce, sin os seus consellos e alentos sin as suas verbas faladas e escritas encol dos probremos de cultura que a Galicia lle importan. Pasa o tempo e cada día notamos mais a falla do calor do seu corazón xeneroso e patriota e das enseñanzas que en saudal benfeitor saian do seu cerebro privilexiado.

N'esta data que nos acorda a sua morte repasemos a labor que nos deixou en testamento e adiquesmolle con mais fervor a lembranza que en nós vive constantemente.

E u v o s d i g o . . .

Estamos a vivire un novo Día de Gailza, nun novo día da Terra. E que decire n-íste día, con motivo da solemne e patria festa que n-él se conmemora, que se non teña xa dito pol-as mais distintas e autorizadas prumas e dos xeitos mais brillantes e diversos? Realmente, tendo isto en conta, a tarefa do obrigado a faguere unhas cuartillas co n-otivo apuntado, non pode sere menos doada. E, porén, hai que decire algo. A chamada dos irmans apremia. E hai que decilo, xa que as circunstanzas o impoñen, con aquela medida ou aquela falsedad que non faiga posíbeis as disgrazadas intervencións tan adoitadas nos tempos que corren. Non abonda, pois, con sere disgregos. Cicaís tal virtude sexa o de menos hoxe por hoxe. Posibelmente, hai que sere algo raposos. E contando eisí os impulsos naturaes que levan a un a decire o que hoxe podería sere pecaminoso, hai que limitarse a decire aquello que, baixo as semellas de inocuidade perfecta, vaía acochando fi- rentes pro ben disimulados tencionamentos. «Quen non poida vestire a pelo lión que se vista a da raposa» dixo Gracián. E a fé que o seu consello en poucas ocasión como agora se fixo tan perciso.

Mais ocurre un contratempo. Non a todos lles é doado e permisible decire o que sinten disfrazando o seu pensamento ou as suas intencíos. Individuos hai—e o qu'escreve se acha n-íste caso—aos que faguelo eisí lles resulta pouco

menos que imposibel xa por falla de habilidade, xa por xenreira a todo o que siñifica raposeiría ou con ela garda relación. E por iso o autor de estas líñas, inda que empregando un xeito de decire esvaído e abstracto ou más ben un xeito parabólico, se reduce a decirvos o que a seguido ollaredes.

* * *

Irmans! N-íste día en que pol-as suas suxerencias estraordinarias asíadamen- te foi destinado pra honrare a patria com pre que unha racha de optimismo invada os peitos dos que o bon Bardo chamou «bós e xenerosos», pra que a nosa fé no trunfal porvir da terra se afinque rexamente desbotando todo o pesimis- mo e faguéndonos cada vegada más fortes, firmes e sereos atal e como o xenio grego creaba aos seus heróis.

Hai que pensare que tal vez os tempos que corren son os tempos de arranxamento, os tempos de xermola- ción nos que si as semellas din que todo fica acougado e como inactivo, a reali- dade, unha acobillada realidade que poucos ollan di, en troques, que a acti- vidade latexa baixo de mestas capas, alí onde a semente en boa hora depo- sitada prendeu e anda a se tornare en pranta vízosa, xurdia e ben afincada que algún día —¡oh Primaveira da Patria!— dará os novos e magnos froitos que a todos terán de gorentaren.

Hai que pensare, sen dúbidas nen

vacilacións, que o porvir da patria depende de nós e qu'él terá de se desenrolar atal e como queiramos que se desenrole os que formamos na pequena pro xurdia minoría d'escolleitos, xa que nós somos os millores e os *únicos*, e de frente a nós soio se acham aqueles homes de que falou Ganivet, que por teren a i-alma líquida sempre findan por se adaptaren á vasixa que os contén. E como nós somos os que andamos a labrare a nova vasixa, e de fixo a labraremos, eis porque podemos decir:

BÉTULA FIDELIS

NA miña parroquia de bocarribeira ourensán e miñota, eu dende neno teño escudriñado todolos arboredos pechos nas quebradas, raros nos chaos descubertos e dende neno sinto particular amore por un probiño bido, isolado e malencóneco, sempre cativo, e canso d'erguer a sua brancura de luar vexetal n'un chan pra il esgrevio, alapeado pol-o sol de San Xohan e Sant-Iago, lonxe das neves e do aer vibradoiro dos peitos ergueitos da serra. Aquil arbol elexiaco era pra min o símbolo da Galicia montesía aduriñada car'o norte detrás da meda da Martiñá, e que me chamaba como o Polo Norte ó capitán Hatteras. Agora fai poucos días cañiñando en compañía de Risco e Ben-Cho-Sey, pra comprar a romaxe ó San Andrés de Teixido entrei no reino dos bidueiros deixando á esquerda a familial penasca da da Martiñá. Medran nos vals nascentes ó pe do Faro misturados c'os carballos e salgueiros no chan pratense mollado pol-as correntes novas; mais onde locen a sua elegancia lanzal é o correr das longas estradas de Lugo. Son o ornamento das terras de sólido e forte vivir campesío, dos pazos ainda non deixados pol-os señores, das agras marelás d'un centeo que pasa prelo d'un ano na terra, dos hourizontes ampiamente abombeados, cruzados por frios regueiros, pechados ó lonxe pol-os guieiros das serras, presididos pol-os castros da coor da pardomonte as veces re-

que aqueles individuos findarán por seren como nós lle tracemos.

Irmans! N-iste novo Día de Galiza eu prégovos pra que faigades que un novo canto de xuntanza, estreita e fraternal, resoe antre nós, de unha banda a outra da terra, de xeito que íse novo canto veña a sere como o adiantamento de aquel himno trunfal, de resurrección, que, algún día chegará pra todos...

RAMÓN VILLAR PONTE

Viveiro.

BÉTULA FIDELIS

montados por centeeiras c'a figura regular dos remendos. Nas lameiras e nos montes o bido ou bidalo nasce e medra c'a brancura dos donidas e a nube cantareira das follas non priva o bico das rayolas do sol e da lúa. Os mozos e os camiñantes arrincan longas tiras da curiza pra fazer os fachicos compañeiros na noite de lobos. Nas estradas os árbores trasprantados non teñen a brancura estelar dos que medran no seu pe nativo. Mais suas longas procesións van franqueando os camiñantes avenidas dinas da solideza e maxestá do século XVIII. Hastra van levando os pensamentos com'a música d'un ritmo, qu'os fai mais craros iouxetivos. Ó lonxe, no termo do horizonte, os derradeiros bidalos da estrada recuran no aer unha figura d'estatua vestida c'os panos do longo vento lucense. Non cantan coralmente como os piñeiraes sinon que cada arbre ten o seu dicir armoñoso ou desfeito con voce de niño, d'auga, de consello, d'ironía. Unha follíña marela no chan espertoume a en vexa d'ollalos cando no outono figurán fixas abohedas de sólpore. Son unha invitación ó camiño. E como os nosos compañeiros da mór porceón do viaxe, sentimos grande door ó velos no linde administrativo da Cruña e puxemoslle o nome de *bétula fidelis*.

RAMÓN OTERO PEDRAYO

Ourense

F O L L A S M U R C H A S

*Moitos cantar vos cantaron,
ouh, follíñas revellidas!
e moitos que vos cantaron,
abofé non vos querían,
porque sodes agoirentas
de doenzas e invernías.*

*A min, mal non me fixéchedes,
acaloñadas, follíñas!*

*A min naide me leváchedes:
cand'a miña nai morría
érades gromo intanxente;
violas e Margaridas
de marzo, a coronizaron...
¡Violas, suas frores queridas!;
co-ela entraron na Groria,
envoltas na alma, bendita,
que tivo todo o seu xeito;
pra lle dar a despedida,
pra leva-la hirmán xemea
cabo de Deus!; mais, follíñas...
sint'eso... ¡Non sei que tedes,
así arringadas da vida!;
¡Así, no chan, estrozadas!
¡Así, do vento cautivas!*

Nin sei por qué os teño pérdida...

¡Ou se son de pérdida diña!;

se rexís a vida própea

-jista coitada vidiña! -

e como relós, falades

da morte en qu'o sino xira;

se serei eu quen na gavia

con vos volta e sospira,

e s'arrepía antr'as pedras

e baixo o delor estrízase...

¡Hastra que as veas estalán

e son fume tras de cinza!

Onde queira que os atopo,

dos meus ollares cinguidas,

hay de min a vos, un layo,

de vos a min unha liña!;

a corres que ata os delores,

dend'un mundo hastra outro mundo.

¡Dend'as almas hastra as frores!

FRANCISCA HERRERA E GARRIDO

Santa María de Oleiros.

A O B R A

UNHA das millores maneiras de festexar o *Día de Galicia* – que é día, mais que de satisfaciós e realidades, de espranzas e degoros – coido eu que sería facer un balance dos froitos espirituales conqueridos durante o ano. Non é este, de certo, o tempo mais axeitado pra colleitar ideas. Deus cega ós que quere perder, e o mundo anda volvéndose cego. Pero detrás de tempos, tempos veñen.

De todo-los xeitos o que en Galicia fén unha vibración e acusa un vigor, espíritoal dou de si canto é posibre dar n-este paréntesis de plebeias inquedanzas. As nosas letras – que é o campo mais doado pr'as eispresiós de vitalidade ideal – tuveron un xurdio froitecimento, se non extensivo, en calidade. O Diesle – unha das millores pennas do noso rexurdimento in-

telecual – publicou *A fiestra valdeira*, que pode compararse co millor libro, no seu xénero, esquiro en castelán no que vai de ano. Ahí está *A rosa de cen follas*, de Cabanillas; *Ardencias*, de Lugrís Freire; *Proel*, de Amado Carballo. Axiña sairá do prelo *Oraciós campesiñas*, de Eladio Rodríguez González, o poeta por quien non pasan os anos, tal é a sua plenitud de xuventude.

Cinco libros – e catro d'eles de versos, que queren decir que o paxaro canta inda que a ponla s'egace – en poucos meses. Un solo libro basta moitas veces para salvar un pobo do estigma da medoñenta esterilidade.

ROBERTO BLANCO TORRES
Vigo

ESQUEIXES DE INICIAZON

DIANTE está unha devesa, mesta, escura, medoñenta, poboada de avantesmas, sulcada de luces noitégas, onde «o home» non puxo pé nen man. Co'esta dominadora virginidade da natureza atópase a mocedade.

O seu primeiro acto — que leva anos para se rematar — ha consistir en se detére, en contemplar o problema — os problemas todos — que se lle apresentan, reazonando sobre de si, refresionando, nun instante de quietude dinámica, de acumulazón de forzas antes de emprender a Loita.

Arrodear a bouza, fuxir, pechar os ollos deixándose levar é inútil. De unha vez hai que se encarar cô enemigo, abrirse camiño, tripalo, decir si ou non, porque durante toda a vida estará aquele axectando o noso paso.

O medo vénese coa razón.

* * *

Se ispimos á nosa natureza das calidades accesorias, se desbotamos os derivados inmaterializándoal e buscando a función esencial, a xérmola creadora, o principio enerxético xurdirá en derradeira síntese a facultade suprema da vontade.

Fai saúde e fai vigor, doando enerxias físicas que son preparazón para toda empresa; manda na atención e co'ela multiplica a memoria; no estudo acrecenta a intelixencia; chega as extremas do xenio pola teima e a alta tensión; cô traballo enseñoréase da adversidade.

A vontade é o único orgullo que se poden permitir pobos e individuos. Ela eisprica o dito de Fauerbach: *Homo, sibi Deus*.

As curvas de ascenso e de descenso na historia individual ou colectiva, redúcense a un gráfico da vontade.

¿Qué «queremos»?

Éis a fórmula que garda o segredo do noso destino.

Sempre, no mais baixo, eisiste un punto de apoio que permite lanzarse directamente ao fito. Directamente, no dobre corte de dirixir en función pensante, e de ir en liña recta sen mirar as bandas.

Na rompente da mocedade, cando o embrión puberil se troca en home, hai que azoutar a vontade para que saiba querer, para que salte o obstáculo, para que atravesa a boscaxe, para que a persoalidade doe o amplo e pleo son que leva dentro.

* * *

Mansedume, encollimento, sumisión, humildade... Probeza de espírito, vieiro da noite, friaxe da lua, alma espavorida. Magoas de un día, ferros que se parten, doenzas a curar.

O caráter galego está deformado. Atravesa unha crise — longa crise — de desconfianza, de desánemo, de pasividade, de cobardía.

Cangado durante séculos no maltrato, anemiado física e moralmente, convencido da inutilidade do esforzo en brega aberta, soterrou as nosas calidades privemas. Non é o que foi; comenza a sere o que debe sere.

Este é o erro dos que falan ou escriben en col da nosa psicoloxía: quedarse na superficie, non afondar, tomar o levián por fundamental, o tránsito por permanencia, o caso patolóxico por normalidade.

Carecemos de pintores, de escritores, de poetas, de grandes homes e de grandes feitos, dín algús.

Son as centúrias silentes dende os Reises Católicos. Cando se está enfermo non se atende mais que a vivir, a arrastar os días, concentrando no interior as enerxías todas. E síntese decote a morte arredor.

Mais, endenantes, posuímos un brazón que superaba a todos os brazóns da Península, fomos terra de acometivididade e de expansión, o noso valer proyectouse sobre dous reinos, Portugal e Castela.

A resiliencia é sempre adaptación, oscurcimiento, acomodo ante un medio hostil.

Bretaña, Escocia, Irlanda pasaron tamén estes tempos de apagamento para se amosar dempois en maravilloso rexurdimento, ocupando posto de cabeceira.

E cando os galegos deixan a terra, ceibes da lousa que sober deles pesa, espontaneamente aparecen as suas verdadeiras características. O excepticismo, é acción; as negruras son optimismo; a canseira é construición. Bárrense prexuzos, rutinas, pantasmas. Entrase no reino do día trunfador.

Unha psicoloxía de Galicia estudariase mi-

llor na América, onde os espíritos son ceibes e se amostran tal como son, que no propio solar atullado da acedumes.

Nin sei por que o trén perde...

Festa de Galicia ¡Festa de San-Yago! Son na forza do Sol. E acima da lenda presentan unha estrela - outro Sol. - A estrela da mocidade. A estrela da vontade.

MANUEL PORTELA VALLADARES
Barcelona.

Os meus desexos

HOXE é o Día de Galicia, a festividádo Señor Santiago, patrón das Españas.

Como bós galegos temol-a obriga santa de remarcar data tan sinalada, e inda que cansa e vella nosa pruma, non queremos que n-estas horas adicadas a entoar honores á nosa dóce e meiga terra, falten as miñas ringleiras, siquerá como murchas froles.

A devoción que se tiña ao Santo Apóstol, fixo que Galicia estivera en relación direita con Europa e fora a que cumprira a misión civilizadora de unha España c' o resto do mundo do que estaba alongada nos tempos medeos polas ciudades da reconquista.

Non foi *Italia*, malia de contar coa *Cidade Eterna* a que menos relaciós gardou coa nosa terra.

Nas *Letteri de Vaneluse* do gran Petrarca fálalle n-unha d'elas, a Pietro Stefano, di que alcontrou o autor dos *Trunfos* e dos *Rimos*, entre Aix e Saint Maximin, cintato de xentiles donadas que interrogadas pol-o poeta, fixeronlle saber que iban en pelerinación a Santiago de España.

Convén establecer a diferenza que se facía por aqueles séculos dos que iban en romaxe.

Dante. Segundo o insigne autor da *Divina Comedia*, dividise en tres eras: *palmieri*, os que se dirixían a Ultramar (chamábase así entonces á Terra Santa); *romei*, os que iban a Roma e *perigrini*, aos que viñan a Santiago según nos di na sua *Vita Nuova*.

O mesmo altísimo poeta, no Canto XXV do *Paraíso* (*Divina Comedia*) falando do Apóstol Santiago esclama:

*E la mia donna piena de leticia
Me disse: Mira, mira, ecco il Barone
Per cui laggiu si visita Galizia.*

Pois ben: son os meus desexos, xa que hoxe non chegan, como facían n-outrora, as enferzorivadas multitudes alleas cara á cibade sagrada nós os galegos en nova pelerinación de amor patrio, vayamos a nos axionllar dianle da sepultura do Santo Apóstol e lle pregúemos que para esta terra, tan amada de él e onde prendeu a semiente da *boa nova* que predicou, rexurdan, mais brillantes que en passados tempos, os esprendores das mortas grandezas.

UXIO CARRÉ ALDAO
A Cruña.

O NOVO DIA

*Agardando o novo día,
icantos corazós debullan
a ritual ledanía!*

*A ledanía patriota
que as espranzas avivece
i-os malfados espaxota.*

*A ledanía sinxela
que se nos mostrou lucente
no cintilar d'unha estrela.*

*D'unha estrela que nos guía
nas escurezas da noite,
camiño do novo día.*

*¡Novo día cobizado!...
¡Quen de poder conquerilo
non estará namorado!*

*Todos levamos no peito
un corazón acendido
no amor sagro ó noso teito.*

*I-ese sagro amor, tan noso
racialmente, é coma un rito
lítúrxico e relixioso.*

*Escravos do misticismo,
levamos nas nosas almas
os rezos do patriotismo.*

*E neses rezos ardentes
están as grandes proezas
das nosas barudas xentes.*

*Recemos todos... ¡Orémus!
¡Por que chegue o novo día!...
Recemos... mais, ¡Laboremus!*

ELADIO RODRÍGUEZ GONZÁLEZ

O día mais grorioso

Conta unha lenda artábrica que o primeiro abalamento do berce da nosa raza fixose por unha dona da estirpe de Breogán en tempos anteriores ao froacemento da civilización peláxica. O rei Milesio foi o consagrador dos destinos dos fillos de Call; e nas verdecentes terras de Galicia, nos eidos bergantíñans, enxendrouse o ethnos da nosa nacionalidade.

Foron, pasados moitos séculos, pol-o VIII ao XIII do noso Señor, cando desabrochou en fror, nos prolíficos e misteriosos eidos de Compostela, a civilización occidental, que tiña d'espallarse pol-as terras, irmás pol-a sua mesoloxía e pol-a raza, do Norte de Portugal.

A cencia, os nobres pulos do corazón, as saudades infindas que arrecenden nas nosas almas, a cobiza xenerosa pol-o melloramento do noso vivir, as arelas proféticas dos poetas inspirados no verbo nativo, todo nos di, con xeito sublimado pol-o mais altísimo ideal, que o día de

groria chegará; e que a irmandade dos galegos e a dos fillos das enmeigadas terras, dende o Miño ata as riveiras poéticas do Mondego, será unha obra de xusticia que terá cumprimento.

Os homes, desatentos ás leis que rixen a vida, leváronnos por vieiros descamitados. Non lograron, non, borrar o sinal celeste, o verbo, que se acende nas almas. O molde á que nos someteron deformou o noso espíritu; mais no fondo do corazón sigue en pé o querendoso afecto da irmandade entre todolos fillos de Breogán, aquende e alende o Miño; e o ideal de resurdimento brila, mais que nunca, na frenete da nosa mocedade.

¡Oh, día de gr ria, día de luz, día de amor inmortal será aquel cando todolos galacicos fagamos vida baixo a mesma tenda materna.

M. LUGRIS FREIRE

A Cruña. Mes de Sant-Iago, 1927.

COUSAS DE ARTISTAS

(Os persoaxes son duas estatuínas de bronce que acougan sóbor da mesa d'un despacho, facendo de pisapapeis. Unha d'elas representa a Plauto. Viste de román acomodado e tén o xesto de artista que se retrata pra o público. Na outra deixase ver a figura de Martínez, o célebre e universalmente coñecido autor dramático. Tén unha man metida no peto do pantalón e coa outra reforce unha guía do bigote.

MARTINEZ. – Lembrareime tod'a miña vida de aquela noite. Era tanto o barullo dos aprausos, que nas casas mais alonxadas da cidade, escoitouse algo semellante a un trono que se perde na lonxanía. Os espeitadores estaban tollos de entusiasmo. Un conde, doume a man da sua filla, e un ricachón, instituieume seu herdeiro universal.

PLAUTO. – Quén che fixera caso! Contas tantas argalladas, que as veces, hastra me dá noxo ser teu compañoiro.

MART. – Olla o que dis! (parece que vai sacar a man da alxibeira do pantalón, pero non-a saca). Vai chegar un día en que me canse de ouvir esas tuas impertinencias e faga unha que valla por duas. A culpa fénœa eu por falar con iñorantes. Se non fóra porque me aburro de ficar sempre calado!

PLAU. – Por min podes falar o que che dea a gana. O que non quero é que coides que son parvo, e que che creo todolos teus contos.

MART. – Vaia, vaia! Parece que se me envexa.

PLAU. – (Con xesto despeitivo, anque sin se mover) Envexarte eu a ti? Non quixera mais que ter glándulas salivales, pra cuspir no chan.

MART. – Cando eu digo que aquí vai pasar unha!

PLAU. – Que fale eu, que fun un artista famoso, a quien a humanidade rendiu xusta admiranza, pase, que fales ti...

MART. – Quixera eu coñecer os teus trunfos.

PLAU. – Si che contara! (en tono amistoso) Foi un trunfo outo, pero tamén merescido. Poñíase en escea aquela miña gran obra «Auxiliaria».

MART. – Maxino que non me tomarás por tan simpre que faga caso de todas esas hestorias. Pol-o d'agora non chochei.

PLAU. – (En tono irónico). Parece mentira que o gran dramaturgo Martínez, non lése na sua vida ningún estudo encol do arte de Plauto.

MART. – Craro que lin, mais como se escriben tantas parvadas, non lle dei creto. Tamén houbo quen dixo que o meu arte era de percal, e non embargante, ningún poñerá en dúbida que sexa eu o mais grande dramaturgo dos séculos.

PLAU. – Ja, ja, ja! O mais grande dramaturgo dos séculos!

MART. – Parece que te fruslas, Plauto!

PLAU. – Non me fruslo. Non fago mais que me desbandullar de risa. Ja, ja, ja! O mais grande dramaturgo dos séculos!

MART. – Esto xa é de mais! Eisixirciche unha reparación polas armas. Mais denantes, vou andar contigo a labazadas pra que se che avermellen esas meixelas de ética.

(No intre de erguer a man Martínez, pra cumplir a sua amaza, lembrase que é de bronce, e fica inmóvil. Mellor dito, sigue reforzando a guía do bigote. Plauto, nin siquera respira. Así pasa algún tempo. Como é de noite, non se ve ren. Plauto rompe a falar).

PLAU. – (Con voz cariñenta). Martínez.

MART. – (Encabuxado). Qué?

PLAU. – Queríache pedir perdón. En mítiveches decote un bó amigo. Eu sempre fun un pouco bulrista, pero endexamais maxinei que te puxeras así (pausa) Craro, ti eres do drama, i-eu son da comedia.

MART. – Non tes mais que decir?

PLAUT. – Sí, téñome que decir unha cousa que estiven maximando. Un medio de rematar cas nosas loitas de orgullo. Que ben nos leváriamos se non fóramos artistas! Escoita o que che vou decir. A ti goréntache que te admiren, nonsi?

MAR. – Goréntame a admiranza, porque son merescente d'ela.

PLAU. – Goréntache, tamén, falar dos teus trunfos.

MART. - Craro!

PLAU. - É de tratar de iñorantes ós que non comprenden o teu arte.

MART. - Non cho hei de negar.

PLAU. - Pois a min goréntanime, tamén, todas esas cousas. Ahora escucha o que maxinei. Unha noite, tocarache a ti de falar. A outra, tocarame a min. A noite que ché cadre a ti, contarás os teus trunfos, relatarás as tuas aventuras, e poñerás com'a sol d'un zapato ós que non souperon comprender o teu arte subri-me. Eu escoitarei, e direi a todo que sí, anque nada crea. A noite que me cadre a min, trocaremos os papeis. Entendeches?

MART. - Sí, entendín, e paréceme moi ben. D'aquí en diante seremos grandes amigos. Es mais listo da que eu coidaba.

PLAU. - (Pra sí). Esta louba paréceme que vai de veras.

(Calaron porque escomenzaba a abrir o día).

MAGARIÑOS NEGREIRA

Negreira Xulio 1927.

Todo Ideal xeneroso, sostense tanto como pol-a sua mesma purga, pol-a infranxencia en canto a il se refire dos individuos pque o profesan.

O día de Galicia virá, meigas fora. Cada un que pasa vaise arrechegando.

Todal-as inquedanzas que nos traen as horas ó pasar, xúntanse n-unha dirección, e fan unha corrente ideolóxica. Esta corrente non ten forza d'abondo hoxe para ir limpando de cantos e pedruallo o seu camiño. É o que lles sucede a todal-as cousas cando están mais ou menos en período de formación.

Pero non está lonxe o día que esa corrente ideolóxica teña vida «sua» d'abondo para levárnos a todos por diante ó campo onde frozan as novas roseiras da renacencia céltiga. E d'estones xa veremos.

Entramenteis, vámola andando.

E por min que non perda.

XOSÉ LESTA MEIS

Os piñeiros mortos

Afiado o berro dos carros
fende o sol-pôr amarelo.
Rube a lúa pol-o monte
para despedil-o enterro.

As estrelas en ringleiras
alumean o vieiro;
o bosque despeiteado
enloitouse de silenzo.

Co ollar humido de verde
camiñan os bois labregos,
levando os piñeiros mortos
no primeiro cadaleito.

- O serán cóncavo e fondo
molla pol-o mar os ecos
das doidas bateladas
que pinga a campá do ceo -

Ficou chorando no campo
o enorme e viudo vento,
buscandoos as palpadelas
na orfandade do ermo.

L. AMADO CARBALLO

Pontevedra.

Un tipo moi vulgar e tamén moi despreciable é aquel que encubre a sua falla de sentimientos ideolóxicos coa noxenta máscara do exceiticismo.

VICENTE RISCO
ABOGADO

Santo Domingo, 47-2.º — Ourense

Un verdadeiro caso d'adulterio

NON sei porque a maoría d'as xentes queren mal as fondas e mais os hospedaxes. Eu non. E hastra me sinto dôrido cando algún señor mostra seu ár proteitor, lembrando seu fogar e sua mesa: os encantos, a tranquilidade e mais o aquel da *confianza* da casa d'ui. Iso da confianza e o que mais me indina. Si fora fondista querellariáme contra todol'os pais de familia cando empregasen a verba *confianza*. Non parece sinon, que todol'-os fondistas adícanse a envenenar a humanidade, e en troques o carniceiro, o panadeiro, o pescadeiro, a leiteira e mail-a cocíñeira, entraron a formar parte da familia. E o taberneiro deixa de bautizal-o viño e a leiteira o leite; o carniceiro o pescadeiro e o panadeiro, traballan con goantes de goma, a mais de non faguer outras couzas, e a cocíñeira mete con mais dozura os dedos no perol pra lambicar algo ou pra tirar un cabelo que o fin de contas ten de ser de anxo.

Vistal-as cousas d'iste xeito, ¿quén sabe? poida que teñan razón os pais de familia, e si non fora que a fonda me atrae, eceais chegase a constituir-a familia, inda que fose a base de abastecedores. Mais teñio as miñas dúbidas.

Pro eu dixen que a fonda me atraguía. I é certo. A fonda, a mais da sua sagrada misión, e pra mí un campo d'esperimentación. Por todal-as fondas do mundo desfila a meirande variedade da fauna bipeda. Boeno, por todas non. Algunhas ha que teñen a cotío catro ou cinco mesas ocupadas sempre por uns señores que comen do mesmo xeito e teñen sempre as mesmas conversas; o mesmo que en calquier pacífica familia. Isas fondas son abafantes e se non respira mais que ár familiar.

Prefiro as fondas cosmopolitas e n'esa fonda ocupar unha mesa que o mesmo sirve pra comer que pra se asomar de vez en cando ao mundo. ¡Cántas veces me non tiven que conter pra non verter bágoas ou soltal-a gargallada!

Mais un día crebouse o costume, e dende aquel día tamén, teñio a satisfazón de ter cumplido como verdadeiro home.

* * *

Foi pol-o serán, a hora da cea. O comedor estaba ateigado e as xentes mais variadas apiñábanse nas táboas. Somentes eu restaba só no meu ouservatorio-gastronómico. Pol-a porta asomou unha cabeza. Logo, pouquiño a pouco, foi parecendo un corpo longo e esmirriado. Ollou pra todal-as mesas e detivo seus ollos en mí. Non estou moi fixo si foi en mí ou na táboa. Non sei. Estivo así un gran anaco. Saiu. Voltou a entrar. Entón miróume con mais fixeza. Nos seus beizos brilaba unha surrisa, un saúdo ou unha verba agarimosa. Confeso que me sentía aturdido. Baixei os ollos, pra voltar aixiña a miralo... Il redoblou o seu xesto garimoso pondo os ollos en mí con tanta ternura que sentín deseños de correr a il e darlle unha aperta. N'este intre entrou a mociña que nos serve e veu cabo de mí pra pregar. «pol-o aquel da xente que había», o deixase acadeirar na miña táboa. Voltei a miral-o. N'os seus beizos seguía a brillar aquela sorrisa, aquel saúdo ou verba garimosa, proxa non sentin aquelas arelas de denantes, e revestido d'un ár proteitor, ordéille: ¡séntese! Marmurou non sei que verbas de gratitud, e sentouse. Logo dixo:

— ¡Cómo ha tanta xente!..

— Si, ha moita xente — respondín.

— A istos lugares somentes se pode vir por necesidade.

— É certo, por necesidade.

— No por iso, o acougo entre familia...

Non-o deixei seguir. Xa sabía a que aterne. Era un home que frabicaba un fogar, que tiña muller, quen sabe si fillos. Na sua familia tiña d'haber carniceiro, pescadeiro, taberneiro e panadeiro, a más da úneca e anxélical cocíñeira que a tiña cos gustos gastronómicos de toda familia, non sendo oustáculo pra que il se deixe cair de vez en cando pol-as fondas, ou pol-a porta traseira da taberna. E entón falei eu. Faleille do fogar, da familia, da fonda. Falei seguido e de un tirón. O comenza miroumz extranado. Logo baixou a cabeza e finou por decir: «jé certo!»

Os dous ficamos calados. Un ár de fraternidade flutuaba entre nós.

Saímos, e camiñamos unha veira do outro. Parecía que o silenzo era vidro e os douxos tiñamos tento de que se non crebara. E así pasou unha hora tras d'outra polas sosegadas ruas da vila, onde somentes de vez en cando atopábamos algunha casa que nos ollaba con ese ollar tristeiro dos cegos que miran sempre.

De súpito, meu desconocido compañoiro, e amigo, derívose e mostroume a fenesira d'unha casa. Perdurando d'unha corda, había unha camisa de muller moza. E inquiriu:

- Cando unha muller que se quér chega a iso, ¿qué merece..?

Non dubidei a resposta: ¡Matala! respondin.

Eu tiña as miñas razós. Por exemplo: a muller que engaña o seu home con outro e dina de lásteira e merece que se lle protexa, posto que ten que convivir con un home que non quér. Mais a muller que se entrega a todos, sendo casada, non debe ter perdón. Entre istas hai as que se entregan a espaldas do seu home por medo, ou en percura de unha emoción de traxedia ou simplemente de melodrama. Isas non merecen mais que desprecio. As

mais perigosas son aquelas que nos bican e engatusan, naméntras que da fenesira da casa penduran a funda do seu corpo pra que o mundo as admire. Cada ollada moza, é un amante mais no seu maxín, e no seu home encarna todolos amantes.

Eu pensei todas istas cousas; mais, en honor a verdade, nada dixen ô meu inesperado compañoiro, quei por curtos instantes fitoume moi fixamente. Logo pendurou a cabeza do pescozo, e d'iste xeito camiñamos non sei canto tempo mais, hasta que, deténdose, tendeume a sua man e foise sen decir ren.

Horas despoixas, inda no lzito, meus ollos preiguiceiros, pousáronse nos grandes titres da coarta plana do xornal local, UN CRIME POR CEOS NA RUA DE X. O lugar era a casa da camisa, e o autor, sen dúbida, meu inesperado compañoiro da vispera. Tirei a pluma e emmendei: UN VERDADEIRO CASO D'ADULTERIO. E voltei a durmir.

LEUTER G. SALGADO

Vilagarcía.

VERBAS, moitas verbas; moitos fermosos artigos pubricáránse hoxe falando de millores de cousas, amostrando arelas de progreso e degoros de acadar tempos mais ditosos para a nosa Galicia.

Para min todo é cuestión de vontade: estudo, traballo, fe do propio valeamento, e, concebida unha idea, trazado un plan, ire realizando os propósitos con ardimento e constancia, sen esmalloar inda que os feitos que nos arrodean sexan más de desalento moitas vegadas que de azos para proseguir o camiño sen angurias nen acoramentos.

O noso propio traballo ha fertilizar a terra de Galicia inda que hoxe non pareza terreo moi disposto para as nosas sementeiras de idealidade galeguista, noustante xurdir esporadicamente algúns novos centros boligantes onde parez escenificar con rayosa vizosidade o

froito ben logrado de antergas propagandas, malia que adoito vese tamén decontado como algúns vanse estragando pelo coruncho da fachenda senon por cobizas ruins que os perden axiña para a causa galeguista a prol da sua inmediata comenencia.

Deceizons, desenganos, acedumes; os vieiros que nos levan ao termo da nosa pelengriñaxe idealista eslán cheos de estripos, de lameiros; mais hai que seguir camiñando teimosamente inda que a nosa alma vaia esgazándose no decorrer dos días, e, coma farrapos do fafelo que acocha as nosas carnes feridas polas espiñas, vaia tamén esfiañándose dôr-samamente á cada nova xornadá.

LEANDRO CARRÉ

A Cruña.

Lied

*Albas de luar, as rosas
levan o sono perdido,
rapazas en desacougo
chorando amores dos lilios.*

*Ista rosa branca, branca...
co seu brancor infinito
eres tí mesma soñando
nosos amores perdidos.*

*¡Ben sei que eres tí chorando
nosos amores perdidos!*

F. BOUZA-BREY.

Vilagarcía.

De cara á democracia galega

Tense maxinado moito en col do tradicionalismo galego. Todol-os actos que deica o de agora se levaron a cabo na esfera social da Galiza, todos tuveron un acento reaiciónario, conservador, pero conservador no senso de estatismo e retraso. Isto no tocante ás actuacións políticas que son as que mais nos interesa coinventar a todos aquiles que consideramos o problema galego, como un problema de cultura e de política.

Cuase imos ben ourentados no senso cultural pero no senso político imos moi lamentablemente. Coído eu que no orden político non levamos dirección sabida nin temos unha disciplina adecuada. Podo afirmalo. Porque o erro de Galicia foi o de non elaborar unha personalidade política de paso que, laboraba por unha personalidá literaria, cultural.

Hoxe Galiza pode gabarse de ter unha xuventú bastante ben adiestrada nas tarefas culturais. Poidéramos citar moitos nomes n-ista pequena divagación; pero o que non podemos facer é acusar unha sola persoalidá política, nin n-un orde nin n-outro. Sería moi triste que non tivéramos ísta persoalidá cultural que temos, ísta tradición lírica, ísta fresca xuventú espiritual que podemos aparellar á de calquer pobo ibérico; pero é mais triste ainda, decir que non podemos contar con unha rolada de políticos conscientes, prestixiosos, acreditados no campo das actividades gobernamentais disciplinados por unha laboura edificante nas forxas cívicas da nacionalidade. Isto é o que mais nos faí estremecer, o que mais nos conmove, o que mais nos entrístece. ¡E pensar que Galiza podía contar con un gran partido político formado por homes capaces de opórse a calquer zaramalladada seudo política! Galiza encerra en sí todal-as posibilidades de un pobo que posee todal-as virtudes, todol-os dons, para vivir n-un réximen democrático verdá.

Si me deran a mí as libertades i-as garantías que me cómpren, eu daría palabra de reconstituir á Galiza n-unha franca comunidá democrática.

XUAN XESÚS GONZÁLEZ

Santiago

LEA VOSTEDE
A REVISTA
MENSUAL

NÓS
BOLETIN DA
CULTURA
GALEGA

O NOVO BAUTISMO

***No Día de Galiza – que é iste, anque tamén podía ser outro –, o que todos debemos pensar é que cada ano que pasa, encónase mais a chaga qu'a Pátreia, novo Titurel, leva no peito.

***No ano que pasou dend'o 25 de Sant'Yago do 1926, cada un de nós salvou, se cadra, un ano mais d'egoísmo, de trunfo e de locimento; e namentres a Terra asoballada perdeu un ano mais agardando pol-o noso sacrificio.

***Can'o Beato Xacobe chegou fraguendo a Boa Nova, e solagou as almas nas augas salutares do bautismo, todas aquelas almas volvérónse novas, ergúeronse rexeneradas, ceibes da escravitude do xentilismo. Mais hoxe, cegas e xordas com'os israelitas do tempo dos profetas, andan a eito sacrificando a todolos idólos alleos.

***Eu non sei que caste de almas son as que hoxe alentan eiquí, perdidas na vergoña do descasamento. Cecais os séculos derradeiros trouxeron o andaeiro ruín d'un mimetismo suicida qu'as volvے nemigas de si mesmas.

***A fé dos que souperon conserval-a verba máxica dos Precursores, tén qu'acompril-o mirage de volverlle a sanidá a estas almas doentes. O lume da nosa fé, tén que queimar os idólos alleos nos seus altares, anqu'o fedor afogue ós seus derradeiros adorantes.

***Se botámol-a vista atrás, poida qu'atopemos qu'o espírito de fieldade e de proseguimento non esmoreceu nos que nos atopamos xuntos na tarefa espiñenta da grande obra. Mais tamén teremos de confesar qu'o tempo andivo mais que nós, e qu'o deber pide moito mais do que lle damos.

***Endexamais houbo tantos amigos; endexamais tantos nemigos; endexamais andiveron os uns e os outros tan misturados; endexamais foi menos doado distinguilos.

Mais eu ben sei cales son os siñales certos.

***E os tempos han chegar, e d'aquela cada un ha ir en procura d'unha das duas bandeiras.

Porque cand'os tempos cheguen, haberá unha gran mutación na almas, com'a que trouxo o Beato Xacobe co-as augas salutares do bautismo.

Virá un novo bautismo de xustiza, que ha de salvar as almas boas, mais as almas ruis han morrer na vergoña, baixo o peso e a boralla dos seus idólos alleos.

Mais esto non ha ser deica que non pechémol-a místeca cadea, sen que haxa n-eia sitio pr'o qua fai o número 13 na Mesa dos Apóstolos.

VICENTE RISCO

A R E L A S

O mundo actualmente preséntanos o panorama d'unha loita cruenta entre as vellas ideas e procedimentos que non se resiñan a morrere as ideas novas que traen solucions para moitos dos problemas que á humanidade titánlle preocupa-do. Un sentimento vital de libertade e democracia loita por abrirse camiño entre as espiñas e oustáculos que certos pobos representando a autocracia e imperialismo opóñenlle crudelmente.

O fascismo e o comunismo levan a voz cantante de cada un dos dous sentimentos en loita. O fascismo, apegado ás tradi-

cións, que soña ainda, no pobo onde tén mais representación, en dominar ao mundo co'as armas e demás procedimentos imperialistas afogando a voz xenerosa da libertade individual e dos pobos, pequenas nacionalidades, sometidos aos Estados grandes. Imitan o procedimento os pobos nos que os vellos sistemas crearon intereses que queren, por riba do milloramiento social da humanidade, facer subsistir. E tamén os grandes Estados imperialistas dominadores en pobos de alma e vida particular que recelan perder o que ganaron pol-a forza.

O comunismo que obrigado pol-as circunstancias ten que apelar a sistemas, que á mesma idea repugnan, para non deixar morrer en frío as arelas de democracia e liberación que xurdiron despois da guerra e que él recolleu en programa sintético. Asusta aos timoratos apegados aos prexuicios falar de Rusia único país até agora onde están en uso os xeitos da nova ideia. E non debe ser así porque as novas do que aló ocorre chegan a nós falseadas pol-o intrés que hai en desprestixiar o sistema entre os pobos capitalistas que nos enteran. Non sabemos con certeza o que hai no fondo. Pero sabemos si que Rusia actualmente tén que loitar coa guerra xorda e co boicot que a maior parte dos países ténenlle deeradado. E sabemos tamén da capacidade moral e política dos directores políticos rusos, e dos seus homes de cencia e de cultura. E algo sabemos tamén do grande valor moral da virxinal alma eslava e da sua elevada concepción da arte e do traballo. O panorama ruso preséntasenos rodeado de misterio e non podemos desentrañal-o d'un xeito eficaz.

Compre n-esta situación agardar ao creixemento do horizonte mundial e cobizar que n-esta loita que actualmente presenciamos trunfen e rexurden vitoriosas as ideas que mais conveñan á humildade para a sua libertade e progreso moral e material dignificación. Evolutivamente o mundo vai camiñando cara a eso e en todos os tempos, Cristo, a revolución francesa, houbo transformacions grandes n-aquel senso. Estamos vivindo actualmente unha mais e compre adicarlle a atención necesaria.

E ao mesmo tempo pensamos nós, limitándonos ao espacio que nos señalan os lindeiros da nosa Patria, en realizar n-ela os traballos percisos, que poidan proporcionarle os elementos de cultura e progreso que rixan o porvir como resultantes da loita actual. Seipamos incorporarnos ao concerto dos pobos do mañán.

VICTOR CASAS

A Cruña.

Otero Pedrayo académico da Hespañola

Noso distinto colaborador e irmán o ilustre cadeirático ourensán Ramón Otero Pedrayo recibiu días antes do nomeamento de un dos-académicos correspondentes do idioma galego na Academia Hespañola un diploma ao seu favor. Mais despois foille reclamado alegando trabucamento no segundo apellido e no seu lugar recibiu o nomeamento de académico correspondente con residencia en Galicia.

Inñoramos a que foi debido este troque mais de todas maneiras o título difinitivamente concedido tén gran valor e representación e responde dende logo ao reconocimento da enorme capacidade intelectual e valor cultural do querido irmán, un dos nosos mais grandes e positivos valores na hora actual, a quen enviámos o noso sinceiro parabén.

LIBROS PUBLICADOS POR L A R

que enviaremos por correo certificado contra o envío do seu importe

OS NENOS, contos por Xosé Filgueira Valverde.	1'50 ptas.
COUSAS, contos e dibuxos por Castelao.	4'00 ptas.
HOSTIA, por Armando Cotarelo.	1'50 ptas.
SÍNTESE XEOGRÁFICA DE GALICIA, por R. Otero Pedrayo.	3'00 ptas.
O CORAZÓN D'UN PEDÁNEO, comedia por Lendro Carré.	1'00 ptas.
NO DESTERRO,	
DA TERRA ASOBALLADA,	
(2.ª edición modificada)	2'00 ptas.
O BENDITO SAN AMARO,	2'00 ptas.
A ROSA DE CEN FOLLAS,	2'50 ptas.
NA NOITE ESTRELECIDA,	3'00 ptas.
VENTO MAREIRO,	4'00 ptas.
poesías de Cabanillas.	
A MAN DE SANTIÑA,	2'00 ptas.
farsada en dous pasos por Cabanillas.	
O MARISCAL, por A. Villar Ponte e Ramón Cabanillas.	3'50 ptas.

Imprenta LAR. Real. 36 - 1º. A Cruña